Aan: Bestuur Vervangingsfonds
Van: Sociale partners primair onderwijs

5 februari 2014
Betreft: advies modernisering vervangingsbekostiging

December 2013 heeft het bestuur van het vervangingsfonds sociale partners in het PO gevraagd om advies over modernisering van het vervangingsfonds. Het bestuur van het fonds spreekt in februari het ministerie over die modernisering.

Bijgaand treft u het advies van sociale partners.

1 Een nieuw stelsel

Een nieuw stelsel kenmerkt zich door werkgevers die volledig zelf verantwoordelijk zijn voor het ziekteverzuim, het voorkomen ervan en de zorg voor het beperken van de duur van het verzuim. Voor kwalitatief goede vervanging zodanig dat de continuïteit van het onderwijs is gewaarborgd én de werkdruk van leraren die niet afwezig zijn, niet toeneemt. Voor het maken van keuzes over het afdekken van de financiële risico's van verzuim. Kortom, zij gedragen zich als goed werkgever.

Om schoolbesturen te ondersteunen, zorgt een coöperatieve werkmaatschappij voor een manier om op vrijwillige basis onderling risico's op te vangen. Daarnaast kan de werkmaatschappij schoolbesturen – naar wens en op vrijwillige basis – ondersteunen bij de ontwikkeling van verzuim- en vervangingsbeleid.

Om op een verstandige manier de overgang te maken naar het nieuwe stelsel, is het nodig dat schoolbesturen werk maken van hun verzuim- en vervangingsbeleid en dat het ziekteverzuim daalt.

2 De rol van het VF

Sociale partners denken dat het VF een belangrijke rol kan spelen bij de weg naar het nieuwe stelsel en bij de opbouw van de genoemde werkmaatschappij.

Daartoe adviseren sociale partners het bestuur van het VF het volgende:

1. Zorg voor de inrichting van de genoemde werkmaatschappij. Deze zoekt naar de beste manier om onderling risico's op te vangen. Mogelijk door te bemiddelen in een aantrekkelijke verzekering, mogelijk door een eigen vrijwillige collectieve voorziening. Ook ontwikkelt de werkmaatschappij een aanbod zoals hierboven genoemd van ondersteuning voor schoolbesturen voor de ontwikkeling van verzuim- en vervangingsbeleid. Ondersteuning onder andere in de vorm van hulp bij het opzetten en uitvoeren van vervangingspools, HR-advies en HR-menskracht. Sociale partners zien toe op afstemming met activiteiten van het arbeidsmarktplatform.

2. Zorg zo snel mogelijk voor een veel steviger aangezet systeem van bonus en malus in het reglement VF. Op die manier wordt succesvol beleid van schoolbesturen (laag verzuim) beloond.

3. Creëer in het reglement per 1 augustus 2014 een mogelijkheid voor schoolbesturen om te opteren voor eigenrisicodragerschap. Deze mogelijkheid is aanvullend op de bestaande mogelijkheden voor grote schoolbesturen en samenwerkende schoolbesturen. Om voor eigenrisicodragerschap in aanmerking te komen, moeten schoolbesturen aan de volgende criteria voldoen:
   I. Instemming van de P(G)MR met de aanvraag
   II. Schoolbestuur heeft met instemming van de PGMR vastgesteld verzuim- en vervangingsbeleid
   III. Schoolbestuur heeft een rapportage over succesvol uitgevoerd verzuim- en vervangingsbeleid gedurende minimaal een jaar, waarmee de P(G)MR heeft ingestemd
   IV. Een ziekteverzuimpercentage dat lager is dan het landelijk gemiddelde (Nederland breed) danwel een verlaging van het ziekteverzuim met 10% ten opzichte van het jaar ervoor.

   Het VF toetst hierbij de instemming van de PGMR, niet inhoudelijk.

   Omdat schoolbesturen deze mogelijkheid van eigenrisicodragerschap krijgen, is het van belang dat de genoemde werkmaatschappij er snel is. Deze werkgevers kunnen dan naar wens gebruikmaken van de verzekering en diensten ervan.

4. Onderzoek met het ministerie van OCW de mogelijkheid om sancties op te leggen aan schoolbesturen die onrechtmatige declaraties indienen. En pas deze toe.

5. Haal – onder de voorwaarde dat de sanctiemogelijkheid zoals hierboven genoemd, wordt ingevoerd – de vergoeding van het rechtspositioneel verlof uit het reglement.

6. Voer de adviezen van de commissie Geelkerken zoveel mogelijk en zo snel mogelijk uit.

3 De rol van sociale partners

Sociale partners maken in de CAO PO 2015 afspraken die borgen dat bij afwezigheid van medewerkers de werkzaamheden worden overgenomen zonder dat dit leidt tot aantasting van de onderwijstijd en zonder dat dit leidt tot verhoging van de werkdruk van aanwezige collega's.

Voor 1 januari 2017 vindt een evaluatie plaats van de ontwikkelingen in de sector. Evaluatie vindt plaats onder verantwoordelijkheid van sociale partners. Zij geven vervolgens op basis van de evaluatie advies aan het ministerie van OCW over het moment waarop de verplichte aansluiting kan vervallen. Dit moment ligt tussen 1 januari 2018 en 1 januari 2020. Zij betrekken bij de evaluatie in ieder geval de ontwikkeling van het ziekteverzuimpercentage en de kwaliteit van verzuimbeleid en vervangingsbeleid.

Als de hierboven genoemde sanctiemogelijkheid niet kan worden georganiseerd, dan voeren sociale partners opnieuw overleg over het rechtspositioneel verlof in het reglement VF en komen op basis daarvan tot een nieuw advies aan het bestuur van het VF.

4 Ten slotte

Sociale partners stellen zich voor dat met dit advies in gezamenlijkheid – sociale partners en bestuur VF – wordt gesproken met het ministerie. Op die manier kunnen de nodige stappen in gang worden gezet en uitgedragen. Uiteraard horen sociale partners graag hoe het bestuur VF reageert op het advies.

Namens sociale partners - Bonden en PO-Raad

Liesbeth Verheggen,

Joany Krijt,

Hugo Levie,

Edwin van Bokhoven

